

**Examenul de bacalaureat național 2014
Proba E. d)**

Filosofie

Model

Profilul umanist din filiera teoretică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.**

SUBIECTUL I **(30 de puncte)**

A. Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Problematika filosofiei politice vizează:
 - a. raportul dintre individ și stat
 - b. aspectele care țin de moralitatea actelor/acțiunilor umane
 - c. sursele prin intermediul cărora omul poate cunoaște
 - d. raportul identitate - alteritate
2. Pentru J. St. Mill, moralitatea presupune:
 - a. acțiunile bune, făcute din datorie
 - b. acțiunile bune, guvernate de principii universale și necesare
 - c. acțiunile bune, conforme cu virtutea
 - d. acțiunile bune, în sensul în care se dovedesc folositoare
3. Problematika sensului vieții **nu** poate răspunde la întrebarea:
 - a. Care este locul meu în univers?
 - b. Viața merită să fie trăită?
 - c. Care este sensul existenței mele?
 - d. Care sunt sursele care întemeiază cunoașterea autentică?
4. O concepție etatistă privind raportul *individ – stat*, întâlnim în filosofia lui:
 - a. Aristotel
 - b. J. J. Rousseau
 - c. B. Pascal
 - d. J. St. Mill
5. Potrivit gândirii filosofului K. Popper, prin termenul *democrație* înțelegem:
 - a. posibilitatea afirmării unei libertăți totale
 - b. selecția atentă a valorilor pe baza cărora sunt promovați liderii comunităților
 - c. guvernarea celor mulți
 - d. existența unui mijloc de a evita tirania și de a limita puterea statului
6. Principiul utilității sau al *celeia mai mai fericiri*, aparține lui:
 - a. Aristotel
 - b. J. St. Mill
 - c. Imm. Kant
 - d. Fr. Nietzsche

18 puncte

B. Etica aplicată are ca obiect studiul unor probleme morale controversate, al căror caracter moral este unul explicit.

1. Menționați trei teme/probleme de etică aplicată. **6 puncte**
2. Ilustrați, printr-un exemplu concret, relația dintre etica aplicată și problematica drepturilor omului. **3 puncte**
3. Formulați un enunț filosofic afirmativ care să pună în relație conceptele de *drept la viață* și *drept la alegere*. **3 puncte**

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

Analizați succint, din perspectivă filosofică, problematica *raportului existent între egalitate și dreptate*, având în vedere următoarele repere:

- numirea unui filosof care a abordat problematica raportului existent între egalitate și dreptate **4 puncte**
- explicarea unei teze/perspectivă filosofice referitoare la raportul existent între egalitate și dreptate **10 puncte**
- ilustrarea tezei/perspectivă filosofice pe care ați explicat-o, printr-un exemplu concret de situație din societatea contemporană **6 puncte**
- formularea unei obiecții la adresa tezei/perspectivă filosofice pe care ați explicat-o **6 puncte**
- precizarea modului în care poate fi analizat raportul existent între egalitate și dreptate, din perspectiva unui adept al ideii potrivit căreia *inegalitățile socio-economice existente între oameni sunt profund injuste, deși ele ar putea fi rezultatul unor acțiuni legale* **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

A. *„Destinul creator” al omului îl înțelegem înainte de toate ca o traiectorie spirituală în urmărirea unei statornice ținte care i se refuză. (...) Destinul creator se vădește, prin actele sale, ca o magnific-deficientă împlinire a unei făgăduințe pe care omul și-o face în clipa când devine „om”, și care durează atâta timp cât omul rămâne „om”. (...) Destinul creator al omului a fost declanșat printr-o mutație ontologică ce s-a declarat în el din capul locului. Deficiența însăși a acestui destin poartă pecetea supremului preț, întrucât e mărturia unei finalități transcendente. (A „exista întru mister și pentru revelare” înseamnă calitativ cu totul altceva decât „a exista în lume” pur și simplu).*

(Lucian Blaga, *Geneza metaforei și sensul culturii*)

1. Precizați, pe baza textului dat, două caracteristici ale sensului vieții. **4 puncte**
 2. Menționați o deosebire existentă între perspectiva filosofică despre sensul vieții, prezentată în text și o altă concepție filosofică despre sensul vieții, a cărei teză/idee de bază ați precizat-o explicit. **6 puncte**
 3. Evidențiați, în aproximativ o jumătate de pagină, o corelație existentă între termenii *mister* și *revelare*. **10 puncte**
- B. Știind că, *valoarea filosofiei trebuie căutată tocmai în incertitudinea ei*:
1. Argumentați în favoarea ideii/tezei filosofice prezentată în enunț. **6 puncte**
 2. Formulați un punct de vedere personal referitor la actualitatea perspectivei filosofice prezentată în enunț. **4 puncte**